



Emma Lenders en Jan Laurijssen

De stier Aladin (v. Orion) zet te de blondfokkerij van Jan en Emma Laurijssen-Lenders letterlijk in de schijnwerpers op de Nacht van de blondes in Libramont.



Ras:	blonde d'Aquitaine
Aantal stuks:	360
Moederdieren:	140
Aantal hectare:	80

Jan Laurijssen: 'Met witblauwvee zou een bedrijf van deze omvang voor ons niet haalbaar zijn'

# Uit liefde voor het blonderas

In tien jaar tijd onderging de vleesveehouderij van Jan Laurijssen en Emma Lenders uit Rijkvorsel twee grote veranderingen. Van witblauw schakelden ze over op het Franse ras blonde d'Aquitaine. Met de vrijgekomen arbeid kozen ze voor groei in aantal stuks vee.

tekst **Annelies Debergh**

'Het gebeurt vaak dat fietsers even aan de weide halt houden.' Hoewel hij al tien jaar vertrouwd is met het blonde d'Aquitaineras, kijkt Jan Laurijssen zelf nog vol bewondering naar zijn blondevee. De koeien in de beide weiden achter het erf worden vergezeld door hun jonge kalveren. 'Misschien stoppen fietsers vooral omdat het beeld van koeien met kalveren niet vaak te zien is. Dit is nog echte zoogkoeienhouderij.' De veestapel van Jan Laurijssen (46) en

zijn vrouw Emma Lenders (44) in Rijkvorsel telt ongeveer 360 dieren, waaronder een 140-tal moederdieren. 'De kalveren blijven tot een leeftijd van zes, zeven maanden bij de koeien', vertelt Jan over het zoogsysteem. Bij eerstekalfsdieren streeft de blondfokker naar een jongere speenleeftijd van vier tot vijf maanden. 'Vaarzen zijn jong, ze moeten zelf nog groeien. Daarom streven we ernaar om ze zo veel mogelijk vanaf oktober, november te laten kalven. Dan zogen ze de

kalveren op stal en worden ze bijgevoerd. In het voorjaar blijven hun kalveren op stal en kunnen de moeders alleen de wei op, samen met een stier. Zo kunnen ze zich focussen op groei.'

## Voorkeur voor koeien

Bij Jan en Emma kalft 40 tot 50 procent van de moederdieren vóór nieuwjaar, de overige 50 tot 60 procent na nieuwjaar. 'Nog acht kalvingen en dan loopt het kalfseizoen af', legt Jan uit. Hij houdt de

Aladin (v. Orion), aan maternale kant voorzien van goede moedereigenschappen

zomer bewust vrij. 'Eind september gaan de stieren voor twee maanden weg van de koeien. De zomer is een rustperiode. Bovendien zijn kalveren die in de zomer geboren worden in onze ogen vaak de minst sterke kalveren in de opfok.' Het leeuwendeel van de moederdieren kalft zonder hulp af. Jan geeft aan dat acht op de tien koeien alleen kalft. Bij de vaarzen is dat zes op de tien. 'Bij de rest is extra trekkracht vaak voldoende', vervolgt de fokker. In extreme gevallen komt de dierenarts eraan te pas, maar ook dan volstaat het vaak met een begeleidende geboorte op basis van extra trekkracht. 'Gemiddeld drie tot vier procent van de kalvingen op jaarbasis is een keizersnede.' Keizersnedes worden niet geapprecieerd en vormen een negatief punt in de verdere selectie. 'Het aantal mag niet hoog liggen, blondes horen zo veel mogelijk alleen af te kalven.' Koeien kalven gemiddeld vier keer. Alleen de echte kweekkoeien blijven langer. 'Na zes jaar verlies je immers op een koe en doe je het alleen nog maar voor de nafok.' Het streven is om de vrouwelijke dieren op een leeftijd van zes jaar af te zetten. Jan en Emma rekenen op een kwart vervanging op jaarbasis. 'We beperken het aantal vaarzen en werken ook liever met koeien. Een koe kalft gemakkelijker af, geeft meer melk en zorgt doorgaans ook beter voor haar kalf.

Goed zogen en zorgen voor de kalveren is de kern in het fokdoel



Wanneer een vaars koe is, geeft ze elk jaar een kalf. Voordat een vaars een kalf krijgt, neemt dat veel meer tijd in beslag. Dat kost geld.' Natuurlijk afkalven en gemakkelijk zogen en opfokken van kalveren waren in 2000 de drijfveren om van witblauwvee naar het blonde d'Aquitaineras over te stappen. 'Ik speelde al langer met het idee om met een Frans ras aan de slag te gaan', zegt Jan. 'We hadden toen al een experiment met maine anjou gedaan, maar met die kruislingen kregen we ook weer opfokproblemen. De kalveren geraakten moeilijk op gang en kwamen ook met een keizersnede ter wereld.'

## Met een kwartier alweer in bed

Toch houden Jan en Emma ook bij de blondes bij elke kalving toezicht. 'Maar als er nu 's nachts een koe afkalft, dan pak ik het kalf, stop de nummers erin en laat het diertje weer los. Dan lig ik met hooguit een kwartier alweer in bed.' Met de blondes verlaagde de arbeidsdruk, zodat groei gerealiseerd kon worden. 'Enkele jaren geleden kregen we de mogelijkheid om het bedrijf van onze buurman over te nemen. Die kans wilden we niet laten liggen.' Die overname betekende een verdubbeling van de nutriënten en dus ook van de veestapel. 'De stallen kunnen we huren en daar hebben we nu de meststieren staan.' Het mestvee krijgt een gemengd rantsoen met maaskuil, perspulp en bijproducten als CCM, bierdraf en aardappelsnippen. Dat laatste is om op krachtvoer te besparen. 'We proberen tijdens het afmesten hard te voeren, dat is in onze ogen het meest economisch.' De laatste geleverde stieren tonen cijfers tussen 550 en 600 kg geslacht, met een slacht-

rendement van gemiddeld 66 procent bij aflevering tussen 20 en 22 maanden. 'Blondes kunnen enorm wegen.'

## Fokken in twee richtingen

De omvang van de veestapel maakt een selectie in twee richtingen mogelijk. 'Bij de betere fokkoeien lopen stieren met goede moedereigenschappen. Daarbij streef ik naar het fokkerijtype. Bij de andere koeien gebruik ik sneller kleinere, rondere en vleesrijkere stieren. Die laatste kunnen meestal twee maanden vroeger worden afgezet. Stieren van het fokkerijtype groeien eerst door en zetten pas later vlees aan, maar dan zijn ze doorgaans ook zwaarder. De snelheid van het afmesten is wel belangrijker.' Voor de fokkerij houdt Jan liever een iets grotere, smallere fokkoe. Al noemt hij de moedereigenschappen het belangrijkste. De 85 punten Aladin (v. Orion), reekswinnaar op de Nacht van de blondes in Libramont, is met zijn sterke moederlijn daarvan het toonbeeld. 'Als de origine van een stier goed is, dan fokt dat altijd. De vader van een stier is meestal correct. Maar door de jaren heen heb ik ondervonden dat de moeder zeker zo belangrijk is.' Jean Pol (v. Degel), Robo (v. Jirens) en de stier Tom (v. Imbu) zijn andere namen die hun sporen verdienen in de fokkerij. Wat zijn belangrijke kenmerken in het fokdoel? 'De beste koe is een koe die elk jaar een goed kalf geeft en dat vlot grootbrengt. Het productievegetal moet hoog liggen. Daar draait alles rond', aldus Jan. Hoewel fokkerij een belangrijk item is, zijn de moedereigenschappen superieur en de exterieurkenmerken ondergeschikt. 'Een koe die niet rendeert, hoe mooi ze ook is, die moet weg.'

